

beredelser, som paa forffjellig Maade træffes til almindeligere Reforme af de vedkommende Spørgsmaal. Det af mig her berørte Spørgsmaal hører til dem, hvorefter der har været forhandlet meget. Jeg troer, at det er rigtigt og hensigtsmæssigt, at man endnu ikke er kommen til i de lovgivende Forsamlinger at tage Bestlutning om disse Forhold, fordi Tiden nepop spiller en meget stor Rolle ved den Art af Spørgsmaal, og fordi Meget, som maastee kan modnes udenfor Rigsdagen, let kunde blive knækket, hvis Spørgsmaalet derom for tidligt blev bragt ind i Rigsdagen. Men noget Andet er, hvad jeg altid har erkendt, at det Tidspunkt maa komme, lidt tidligere eller lidt senere, da ogsaa hele den Institution, hvorefter der her nærmest er Tale, med dens store Betydning for Samfundet, maa komme til Forhandling og Afstemning i den lovgivende Forsamling, ligesom andre Grene af Statsorganismen, idet de, den ene efter den anden, naturligen maae gennemgaae en constitutionel Omdannelsesproces. Jeg troer imidlertid, som sagt, at det vilde have sin Interesse, om Ministeren vilde udtale sig noget nærmere med Hensyn til den Brug, som han paatænker at gjøre af den nævnte Bevilling paa 1,500 Rd.

Ploug: Det sidste Duffe, som det ærede Medlem, der nu satte sig, udtalte, skal jeg tillade mig at understøtte, idet jeg har en Betænkelse ved den omtalte Bevilling, som dog maastee er en noget anden end den, som han havde. Jeg finder nemlig Bevillingen for lille. Jeg kan nemlig ikke ansee det for hensigtsmæssigt, hvis den høitagtede Minister vil indskrænke den paatænkte Undersøgelse til blot at gjælde Udarbejdelsen af Forslag til en eller anden forandret Indretning af den saakaldte examen artium eller Afgangsexamen fra de lærde Skoler, hvilket efter Udtalelser af ham paa et andet Sted synes nærmest at have været ham for Die. Efter min Mening er det aldeles nødvendigt, at hele den høiere Skoleundervisning drages med ind under denne Undersøgelse, og at det navnlig bliver Gjenstand for Undersøgelse, om der ikke ved Siden af den saakaldte klassik-historiske

Undervisning er Trang til en mere praktisk Undervisning ved alle vore Skoler, som kan føre til omtrent det samme Maal som den anden. Til en saadan Undersøgelse, naar den ikke blot skal betros til enkelte Skolemænd, men der skal tilkaldes Kræfter ogsaa udenfor Universitetet og Skolerne, forekommer en Sum af 1,500 Rd. mig at være altfor ringe, og det saameget mere, som jeg endvidere finder det naturligt, at ogsaa selve Universitetets Forhold og navnlig det store Spørgsmaal, der dog ikke bestandig kan blive staaende hen paa Finantslovene som en uløst Gaade, nemlig Spørgsmaalet om Anvendelsen af Examenskommissioner ved Embedsexaminerne, blive inddragne med under Undersøgelsen. Der er jo naturligvis imidlertid Intet i veien for, saafremt den høitagtede Ministers Plan ved nærmere Overveelse maatte modtage en Udvidelse, at Bevillingen da forhøies. Det holder jeg, for at jeg skal gjentage det, fast paa, at, hvis en saadan Undersøgelse virkelig skal føre til et gavnligt Resultat og gjøre den tilføjede Nytte, da maa den ikke alene lægges i Hænderne paa Fagfolk, men det maa tillades den offentlige Mening i Landet, saaledes som den er repræsenteret her og andetsteds, at være med ved Spørgsmaalets Afgjørelse.

Jeg skal herfra vende mig til det Forslag, som den høitagtede Minister har stillet under Nr. 4. Jeg vil stemme derfor, men jeg vil derved tillade mig en almindelig Bemærkning, og det er den, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt at trække alle de Institutioner, der nu opføres som særlige Fonds, men som dog have meget nær beslægtede Formaal, sammen i een stor Fond for den høiere Undervisning. De Institutioner, som jeg her nærmest tænker paa, ere Universitetet, Communitetet, den polytechniske Lærestanstalt, Soro Academi og det lærde Skolevæsen. Deres aarlige Indtægter ere i Finantslovsforslaget opførte med tilsammen 847,000 Rd., og de Udgifter, som de hver for sig have at bære, ere opførte med tilsammen 629,000 Rd., saa at der altsaa bliver en Different af 218,000 Rd. Man kunde maastee ville sige, at man ved at drage disse Instituter sammen i een Fond og der-